

КУЛЬТУРА 11

Лекція #17а:

УКРАЇНСЬКИЙ

ТЕАТР

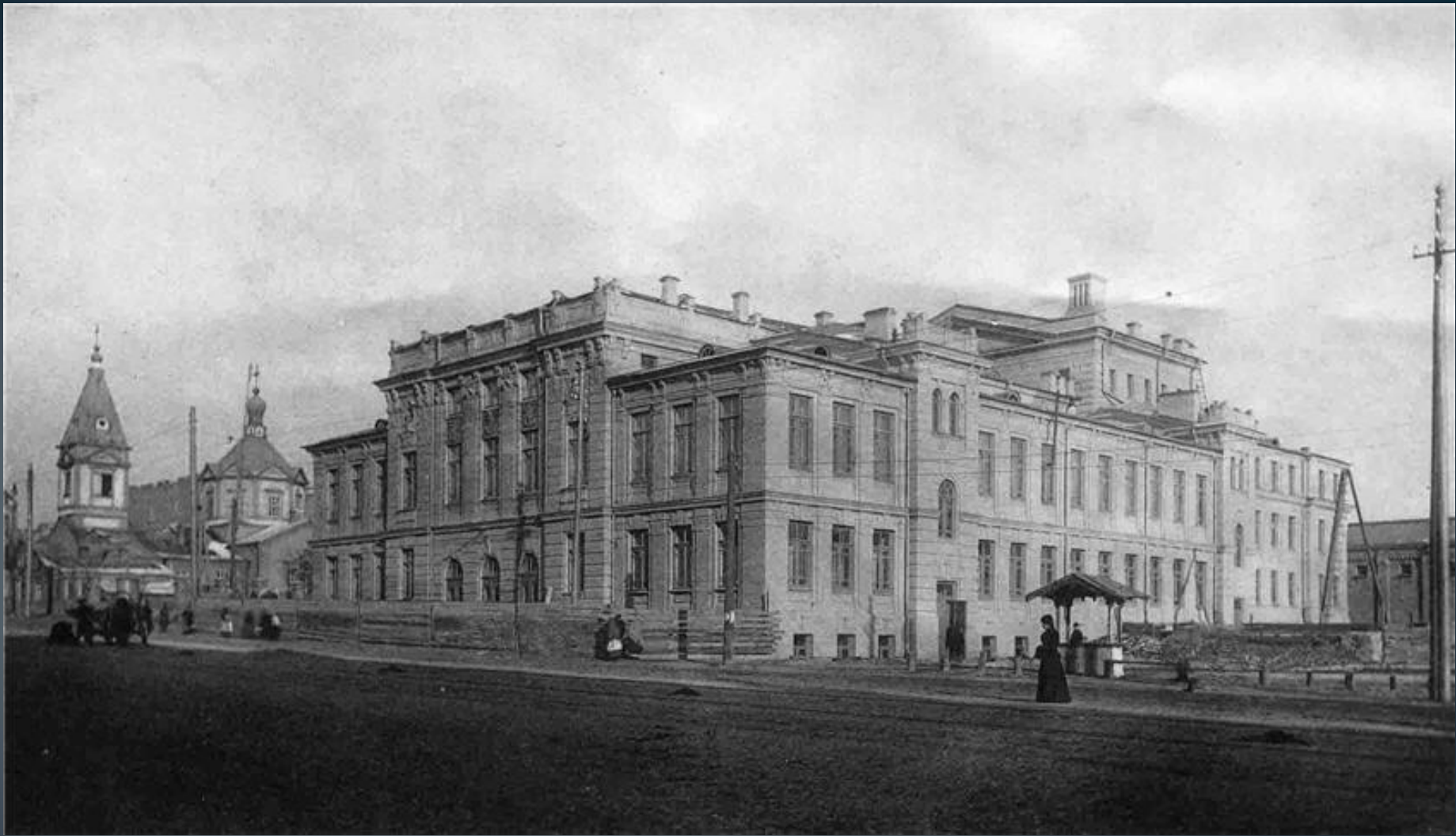
20-ГО

СТОЛІТТЯ

ТЕАТР НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ, 1917-1921

- ❖ Хоча 19-те століття в Російській Імперії бачило великий зріст українського театру, царські заборони та систематична русифікація українських міст обмежували повний зріст театрального мистецтва в Україні.

- ❖ До лютневої революції у 1917 р. в Києві працював лиш один україномовний театр, а це театр Садовського.
- ❖ Російськомовних театрів було хоча по декілька в кожному українському місті – Києві, Харкові, Полтаві, Одесі, та інших.

- Троїцький народний дім, Київ, де виступав театр Садовського; фото із початку 20-го століття.

- ❖ Хоча побутовий театр продовжував популярність Перша Світова Війна та революції в мистецтві швидко розвинули нові течії в театрах Європи і світу, і не оминули театри України.
- ❖ Проте, треба згадати, що побутовий театр лишився популярним по нинішні часи - як і в Україні так і в діаспорі.

- Микола Садовський, в ролі Командор. Лесі Українки «Кам'яний господар», Київ, 1914.

- ❖ Відродження української держави у 1917 р. пожвавило (fired up) розвиток українського театру, та дало поштовх (incentive) до виходу із рамок (frames) побутового театру на нові шляхи.
- ❖ Прагнучи розвитку українського театрального мистецтва, Центральна Рада заснувала *Український Національний Театр*, якому допомагала фінансово розвинути новий український театр.

- ❖ Перший професійний театр України який отримав статус державного, згідно із законом уряду Української держави від 23 серпня 1918 року це був *Державний Драматичний Театр України*.
- ❖ Тут 22 листопада, 1918 р. вперше поставлено Лесі Українки п'єсу-феєрію *Лісова пісня*.

➤ *«Лісова пісня»*, постановка на сцені. Національний театр ім. М. Заньковецької, Київ, 1938.

- ❖ За часи визвольних змагань в роках між 1917 і 1921 зародилися три головні театри із різними підходами до театру.
- ❖ Перший, це *Державний Драматичний Театр України* (під керівництвом О. Загарова), який плекав засади реалістично-психологічної школи драми, базовані на засадах Станіславського.

❖ Цей театр ставив драми та комедії українських та іноземних драматургів, зокрема:

Лесі Українки

Володимира Винниченка

Гауптмана

Ібсена

Молієра

Ґолдоні, та інших

- ❖ Друга головна течія театрального мистецтва 1918-1921 років це спроба відновити (renew), удосконалити (perfect) і усучаснити (modernize) побутовий театр.
- ❖ Провідну ролю цієї течії взяв *Державний Народний Театр*, під проводом Саксаганського.
- ❖ Цей театр мав завдання ставити побутовий, історично-побутовий і класичний репертуар.

- Фрідріха Шіллера
«Розбійники»;
постановка *Державний
Народний Театр*; Київ,
1918.
- В ролі Карл Моор — Б.
Романицький.

- ❖ В цьому театрі виступали найвидатніші (the most important and best) актори української сцени, включно із М. Заньковецькою, Саксаганським, та іншими.
- ❖ Репертуар театру включав п'єси:
 - Винниченка,
 - Карпенка-Карого,
 - Котляревського,
 - Шіллера, та інших.

- ❖ Третий театр, це експериментальний *Молодий Театр* який започаткував у Києві молодий актор і режисер *Лесь Курбас*.
- ❖ Курбаса ідеї про театр відмінялися від інших тим, що режисер вірив що театр це форма відновлення суспільства, і ставив собі за мету відкинути все старе, та прямувати новими стежками у створені модерного світового театру.

➤ Колектив Київського «Молодого театру» в день закриття 1-го сезону, Київ, 1918 р.

❖ Курбас прагнув створити модерний інтелектуальний театр.

**МОЛОДИЙ
УКАРИНСЬКИЙ
ТЕАТР**
(спентаклі що Пятниці вечером)

ГРАЮТЬ:

А.Ветра	Бондарчук
Ватюла	Саміленко
Васильєв	Смерек
Добролюба	Терещенко
Курбас	Харченко
Левченко	Чернуха
Макушко	Шевченко

Регіссура Л. Курбас

Всім відкрити звазі вхід в салю
забороняється.

На одески автора не виходать.

**Фундунлеївсьна
№ 5.**
ТЕАТРЪ Був. БЕРГОНЬЕ.

1917 року
Пятниця 24-го Листопада
ВЕЧЕРОМ
В четверте
В. Винниченко:
ЧОРНА ПАНТЕРА
..... |
БІЛИЙ МЕДВІДЬ

Початок о 8 год. вечера.

Квитки продаються в касі театру що далі
зъ 11-2 і з 8 до 10 год. веч. а в день
вистави до кімн. спектакля.

➤ П'єса Володимира Винниченка «Чорна пантера і білий ведмідь». Сцена з вистави *Молодого Театру*, Київ 1917.

❖ Між іншими, ставили драми:

Винниченка,

Софокля,

Лесі Українки,

Молера,

Ібсена,

Гаутпмана,

Олександра Олесея,

Шекспіра,

Молера, та багато інших.

- П'єса Софоклія «Цар Едіп», Молодий театр, Київ 1918.
- Постановка Курбасом п'єси «Цар Едіп» була перша постановка грецької класики українською мовою.

❖ Курбас теж в революційний - експресіоністичний спосіб ставив інсценізації поем Шевченка, особливо:

«Іван Гус»,

«На Великдень, на соломі»,

«Великий льох»,

«Гайдамаки»,

«І небо невмите...»

та інші.

- П'еса Ф. Грільпарцер «Горе брехунові», Переклад і режисура Л. Курбаса. Молодий театр, Київ, 1918.
- О. Добровольська – Едріта, Л. Курбас – Леон.

- ❖ Курбаса найбільш революційні ідеї були повернення і перевтілення (reworking) традиційного театру у **НОВИЙ**.
- ❖ Найкращим прикладом цього, був перебудовання традиційного козацького вертепу в експресіоністичну сатиру про сучасні події в Україні – *«Різдв'яни в Вертеп»* поставлений у Києві в .

ПІДГОТОВИВ МГС. АНДРІЙ ПЕРЕКЛІТА

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА
ТОВАРИСТВА

“РІДНА ШКОЛА”

В ДЕТРОЙТІ

2019 – всі права застережені